

Nota bij de wet van 25 mei 2018 ‘tot vermindering en herverdeling van de werklust binnen de rechterlijke orde’ (Potpourri VI-wet), met bijzondere aandacht voor de inwerkingtreding en het overgangsrecht

8 juni 2018

Sofie Verherstraeten, juriste studiedienst Orde van Vlaamse Balies

Dr. Ulrike Cerulus, juriste studiedienst Orde van Vlaamse Balies

De studiedienst van de Orde van Vlaamse Balies (hierna **OVB**) stelt een nota (en een concordantietabel) ter beschikking¹ over de wet van 25 mei 2018 tot vermindering en herverdeling van de werklust binnen de rechterlijke orde² (hierna **Potpourri VI-wet**). Er wordt ingegaan op de bepalingen die van belang zijn vanuit het oogpunt van de behartiging van de belangen van het advocatenberoep, alsook van de rechten van de rechtzoekende.

De Potpourri VI-wet heeft betrekking op erg uiteenlopende materies, zoals de bevoegdheid *ratione summae* van de vrederechter, de kennisgeving door de griffie van een niet ondertekend afschrift van beslissingen binnen de vijf dagen in burgerlijke en strafzaken, een herstelmechanisme voor onregelmatige aktes, de afschaffing van de persoonlijke verschijning bij een EOT van de echtgenoten die nog geen 6 maanden feitelijk gescheiden leven, enz. Deze nota geeft een eerste overzicht, maar bevat geen exhaustieve inhoudelijke analyse van deze bepalingen.

Er wordt ook ingegaan op de inwerkingtreding van de bepalingen en enkele regels van overgangsrecht die hier van belang zijn. De (soms) ingrijpende wijzigingen die de Potpourri VI-wet met zich meebrengt (bijvoorbeeld de inperking van de uitoefening van het rechtsmiddel van incidenteel beroep), doen vanzelfsprekend meteen ook de vraag rijzen naar de datum van inwerkingtreding en het overgangsrecht. Daarom wordt eerst kort ingegaan op de principes van de inwerkingtreding en het overgangsrecht met betrekking tot nieuwe wetgeving in het algemeen. Waar nuttig, vindt u bij de artikelsgewijze bespreking een bijkomende uitleg over de inwerkingtreding of het voorziene overgangsrecht.

¹ Deze nota van de studiedienst van de OVB werd met de grootst mogelijke zorg samengesteld. De OVB kan echter geen aansprakelijkheid aanvaarden voor beslissingen van individuele advocaten, kantoren of derden, gebaseerd op de verstrekte informatie.

² Wet van 25 mei 2018 tot vermindering en herverdeling van de werklust binnen de rechterlijke orde, BS 30 mei 2018.

Over de inwerkingtreding en het overgangsrecht met betrekking tot nieuwe wetgeving

Vooreerst dient men na te gaan of de wettekst zelf bepalingen bevat aangaande de inwerkingtreding en/of het overgangsrecht. De Potpourri VI-wet bevat enkele overgangsbepalingen (artikelen 80 en 81 van de Potpourri VI-wet) en enkele artikelen over de inwerkingtreding (artikelen 82, 83 en 84 van de Potpourri VI-wet):

- **Artikel 80 van de Potpourri VI-wet:** *“De artikelen 2, 28, 41, 42, 46 tot 53 zijn enkel van toepassing op de vorderingen die aanhangig worden gemaakt vanaf hun inwerkingtreding.”*
- **Artikel 81 van de Potpourri VI-wet:** *“De verbindingsmagistraat die voor een eerste termijn werd aangewezen overeenkomstig de wettelijke bepalingen die van toepassing waren voor de inwerkingtreding van deze wet, voltooit deze aanwijzing. Overeenkomstig de bepalingen van de huidige wet kan zijn aanwijzing hernieuwd worden”.*
- **Artikel 82 van de Potpourri VI-wet:** *“Artikel 26 treedt in werking de dag waarop deze wet in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt. De artikelen 27 tot 29 en 49 tot 53 treden in werking op 1 september 2018. De artikelen 11 en 32 treden in werking op de door de Koning bepaalde datum, en uiterlijk op 31 december 2019”.*
- **Artikel 83 van de Potpourri VI-wet:** *“De artikelen 18 tot 25 treden in werking op de eerste dag van de maand na afloop van een termijn van tien dagen te rekenen van de dag volgend op de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad”.*
- **Artikel 84 van de Potpourri VI-wet:** *“De artikelen 62 en 63 hebben uitwerking met ingang van 18 december 2017 en de artikelen 64 tot 71 hebben uitwerking met ingang van 31 december 2017”.*

Wanneer een wetgevende tekst geen bepaling bevat die de inwerkingtreding ervan vaststelt, treedt hij in werking de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. Een heel aantal artikelen uit de Potpourri VI-wet treedt aldus in werking op 9 juni 2018, zijnde de tiende dag na de publicatie van de Potpourri VI-wet in het Belgisch Staatsblad op 30 mei 2018.

In het kader van de Potpourri VI-wet dient daarnaast gewezen te worden op artikel 3 Ger.W., dat bepaalt: *“De wetten op de rechterlijke organisatie, de bevoegdheid en de rechtspleging zijn van toepassing op de hangende rechtsgedingen, zonder dat die worden onttrokken aan de instantie van het gerecht waarvoor zij op geldige wijze aanhangig zijn, en behoudens de uitzonderingen bij de wet bepaald”.*

Artikel 3 Ger.W. huldigt het principe van de onmiddellijke toepassing³ van de wetten inzake de rechterlijke organisatie, de bevoegdheid en de rechtspleging, met dien

³ De onmiddellijke werking van de nieuwe wet houdt in dat de wet ook van toepassing is op de gevolgen van rechtstoestanden, die nog niet definitief zijn uitgeput op het ogenblik van de inwerkingtreding van de nieuwe

verstande dat hangende rechtsgedingen⁴, die op regelmatige wijze werden ingeleid, niet meer aan de rechter kunnen worden onttrokken en dat de wetgever steeds in een afwijkende regeling kan voorzien.

Artikel 3 Ger.W. handelt over wetten op (i) de rechterlijke organisatie, (ii) de bevoegdheid en (iii) de rechtspleging:

- (i) Wetten inzake de rechterlijke organisatie: Dat houdt in dat regels waarbij de samenstelling van hoven en rechtbanken, het statuut van de magistraten, van de leden van het openbaar ministerie of van het personeel van griffies en parketten of de regels aangaande de balie of de gerechtsdeurwaarders worden gewijzigd, onmiddellijk moeten worden toegepast, tenzij in een specifieke overgangsregeling werd voorzien.
- (ii) Wetten inzake de bevoegdheid: Nieuwe wetten inzake de bevoegdheid zijn van toepassing op hangende rechtsgedingen, zonder dat zij evenwel onttrokken worden aan de instantie waarvoor zij op geldige wijze aanhangig werden gemaakt.
- (iii) Wetten inzake de rechtspleging: Ook nieuwe wetten inzake rechtspleging zijn onmiddellijk van toepassing op hangende rechtsgedingen. De nieuwe wet doet evenwel geen afbreuk aan de geldigheid van rechtshandelingen gesteld onder de gelding van de oude wet noch aan de ongeldigheid van onregelmatig gestelde rechtshandelingen.

1. Nietigheidsregeling Taalwet Gerechtszaken (art. 5 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 40 Taalwet Gerechtszaken)

De Potpourri VI-wet maakt komaf met het “absolute” karakter van de nietigheid wegens inbreuk op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken (hierna **Taalwet Gerechtszaken**).

Volgens de Memorie van Toelichting is het volgens een nagenoeg unanieme rechtsleer onhoudbaar en niet te rechtvaardigen om de nietigheden overeenkomstig artikel 40 van de Taalwet Gerechtszaken volledig te onttrekken aan de dekkingen voorzien in de artikelen 861 en 864 Ger.W. Ter voorkoming van een ongelijke behandeling, stelt men de nietigheidsregeling van artikel 40 Taalwet Gerechtszaken daarom volledig gelijk met de nietigheidsregeling van het gemeen recht.

Pro memorie: de nietigheidsregeling van gemeen recht werd versoepeld door de Potpourri I-wet en wordt in artikel 40 van de Potpourri VI-wet verfijnd door de toevoeging van een herstelkans.

Artikel 5 van de Potpourri VI-wet wijzigt aldus artikel 40 van de Taalwet Gerechtszaken. Proceshandelingen die een schending opleveren van de Taalwet Gerechtszaken, kunnen worden rechtgezet volgens de procedure voorzien in artikel 794 Ger.W. en tegelijk is de relatieve nietigheidsleer voorzien in de artikelen 861 en 864 Ger.W. hierop van toepassing (te bewijzen belangenschade én *in limine litis* aan te voeren).

---

wet. Bijgevolg houdt de regel van de onmiddellijke werking tevens in dat de nieuwe wet niet van toepassing zal zijn op rechtstoestanden die op het ogenblik van haar inwerkingtreding volledig zijn uitgeput.

⁴ Een nieuwe wet op de rechterlijke organisatie, de bevoegdheid en de rechtspleging zal dus van toepassing zijn op alle rechtsgedingen welke voor een instantie werden ingeleid, vooraleer de nieuwe wet in werking is getreden. De wet stelt als voorwaarde voorop dat het geding op geldige wijze voor die instantie aanhangig werd gemaakt.

Inwerkingtreding en overgangsrecht m.b.t. art. 5 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 40 Taalwet Gerechtszaken

Bij gebrek aan bijzonder overgangsrecht geldt artikel 3 Ger.W. Toepassing van die bepaling heeft tot gevolg dat de geldigheid van de proceshandeling weliswaar wordt geregeld volgens de wet van kracht op het tijdstip van de handeling, maar dat voor de mogelijkheid tot rechterlijk herstel wordt aangeknoopt bij de wet van toepassing op het tijdstip van de uitspraak.⁵ Voor uitspraken gewezen vanaf 9 juni 2018 (praktisch gezien dus vanaf maandag 11 juni 2018) kunnen proceshandelingen die strijdig zijn met de Taalwet Gerechtszaken worden hersteld en kan de nietigverklaring ervan worden vermeden, ook al dateren die proceshandelingen van vóór 9 juni 2018.

2. Nietigheidsleer betekeningen, kennisgevingen, neerleggingen en mededelingen (artt. 7 t.e.m. 10 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 38 Ger.W., art. 40 Ger.W., art. 43 Ger.W. en art. 45 Ger.W. en art. 13 Potpourri VI-wet tot invoering van art. 47bis Ger.W.)

Artikelen 7 tot en met 10 van de Potpourri VI-wet wijzigen respectievelijk artikel 38, §2, vierde lid Ger.W., artikel 40, vierde lid Ger.W., artikel 43, eerste lid Ger.W. en artikel 45 Ger.W. Artikel 13 van de Potpourri VI-wet voegt een nieuw artikel 47bis Ger.W. in.

De Memorie van Toelichting licht toe dat de nietigheidsleer werd herijkt door de Potpourri I-wet. Zo werd de nietigheidssanctie verzacht. Door de Potpourri VI-wet wordt die herziene nietigheidsleer, alsook het herstelmechanisme voorzien in artikel 40 van de Potpourri VI-wet toepasselijk gemaakt op de betekeningen, kennisgevingen, neerleggingen en mededelingen die door hoofdstuk VII Ger.W. worden geregeerd. De vroeger gehanteerde sanctie “ongedaan” wordt vervangen door “nietigheid” om alle twijfel weg te nemen dat die sanctie inderdaad ook valt onder de nietigheidsleer. Daarmee maakt de wetgever een einde aan de discussie over de sanctionering van de voorgeschreven hiërarchie bij betekening.

3. Verlenging termijn bij disfunctioneren informaticasysteem OVB (art. 14 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 52 Ger.W.)

Artikel 52, derde lid Ger.W. voorzagt reeds een verlenging van de termijn indien een proceshandeling niet kan worden verricht binnen de voorgeschreven termijn wanneer het informaticasysteem van Justitie niet naar behoren functioneert. Artikel 52, derde lid Ger.W. bepaalt met name dat, ingeval een handeling niet ter griffie kon worden verricht binnen de, zelfs op straffe van nietigheid of van verval voorgeschreven termijnen, wegens het disfunctioneren van het informaticasysteem van Justitie bedoeld in artikel 32ter Ger.W., deze verricht dient te worden ten laatste op de eerste werkdag na de laatste dag van de termijn, hetzij op papier, hetzij op elektronische wijze ingeval het informaticasysteem opnieuw gebruikt kan worden.⁶

⁵ Cass. 19 maart 2004, *Arr.Cass.* 2004, 501; verder C. DE BOE, “Le droit transitoire” in J.-F. VAN DROOGHENBROECK (ed.), *Le Code judiciaire en Pot-Pourri. Promesses, réalités et perspectives*, Brussel, Larcier, 2016, (357) 380-381, nrs. 73-74.

⁶ Artikel 52, vierde lid Ger.W. verduidelijkt daarbij dat de in het derde lid bedoelde verlenging van de termijn in elk geval van toepassing is indien het disfunctioneren optreedt op de laatste dag van de termijn.

Artikel 14 van de Potpourri VI-wet voert diezelfde regeling in voor het geval van het disfunctioneren van een informaticasysteem dat verbonden is met het informatica-systeem van Justitie, zoals het informaticasysteem van de OVB.

4. Bevoegdheid *ratione summae* van de vrederechter opgetrokken tot 5.000 EUR (art. 27 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 590 Ger.W.)

Artikel 590, eerste lid Ger.W. regelt de bevoegdheid *ratione summae* van de vrederechter. Tot op heden nam de vrederechter kennis van de vorderingen waarvan het bedrag 2.500 EUR niet te boven gaat. Artikel 27 van de Potpourri VI-wet trekt de bevoegdheid *ratione summae* van de vrederechter op tot 5.000 EUR. Door dit bedrag op te trekken wordt, volgens de Memorie van Toelichting, beoogd om de rechtsbedeling omtrent de zogenaamde kleinere zaken terug dichterbij de rechtzoekende te brengen en de stilzwijkende werklastverschuiving van de vrederechters naar de rechtbanken van eerste aanleg ongedaan te maken.⁷

Inwerkingtreding en overgangsrecht m.b.t. art. 27 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 590 Ger.W.

Artikel 27 van de Potpourri VI-wet treedt in werking op 1 september 2018⁸. De wetgever biedt geen bijzondere regel van overgangsrecht, zodat gebruik moet worden gemaakt van de kernbepaling over overgangsrecht in het Gerechtelijk Wetboek, zijnde artikel 3 Ger.W.

Het betreft *in casu* een nieuwe wet op de bevoegdheid die ingevolge artikel 3 Ger.W. van toepassing is op hangende rechtsgedingen, zonder dat hangende rechtsgedingen evenwel onttrokken worden aan de instantie waarvoor zij op geldige wijze aanhangig werden gemaakt. Het principe van de onmiddellijke werking van de nieuwe wet heeft niet tot gevolg dat een procedure, die vóór de inwerkingtreding van de nieuwe wet op geldige wijze werd aanhangig gemaakt voor een rechter die op dat moment bevoegd was, na de inwerkingtreding van de wet die hem deze bevoegdheid ontnemt, aan deze rechter zou worden onttrokken. Er moeten twee voorwaarden vervuld zijn, zo niet wordt de bevoegde rechter in overeenstemming met de nieuwe wet aangewezen:

- De zaak dient reeds voor de rechter aanhangig gemaakt te zijn op het ogenblik van de inwerkingtreding van de nieuwe wet; en
- De aanhangigmaking moet op geldige wijze gebeurd zijn.

Daarnaast zal de nieuwe wet onmiddellijk toepassing vinden wanneer de bevoegdheid van de rechtbank waarvoor de zaak werd ingeleid, wordt uitgebreid. De aanvankelijk onbevoegde rechter, voor wie de zaak aanhangig werd gemaakt, zal bevoegd worden om van de zaak kennis te nemen zodat de zaak voor hem aanhangig blijft met toepassing van de nieuwe wet. Daarvan wordt slechts afgeweken indien er reeds ten gronde uitspraak werd gedaan bij een beslissing waarbij de bevoegdheid werd vastgelegd. De onmiddellijke toepassing van de nieuwe wet kan er dus toe leiden dat de oorspronkelijk onbevoegde rechter in de loop van het geding bevoegd wordt om van de zaak kennis te nemen.⁹

⁷ De maatregel ontlokte in de voorbereidende fase al commentaar van de Hoge Raad voor de Justitie. De Hoge Raad voor de Justitie heeft vooral moeite met het gebrek aan empirische onderbouwing van deze ingreep in de rechtspleging (advies van de Hoge Raad voor de Justitie bij het wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, van het Burgerlijk Wetboek en van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, *Parl. St. Kamer* 2017-18, nr. 54-2827/003).

⁸ Artikel 82 van de Potpourri VI-wet.

⁹ Bijvoorbeeld: Cass. 14 maart 1980, *Arr. Cass.* 1979-80, 866. Partijen waren in deze zaak op 6 oktober 1978 vrijwillig verschenen voor de vrederechter aangaande een geschil ter waarde van 23.186 F, meer compensatoire

Het gevolg van artikel 3 Ger.W. in het kader van artikel 27 van de Potpourri VI-wet is dubbel. Op gedingen ingeleid¹⁰ vanaf 1 september 2018 is het gewijzigde artikel 590 Ger.W. van toepassing, en tegelijk geldt voor aanhangige gedingen dat de rechter die op basis van het bedrag van de vordering voorheen onbevoegd was, alsnog bevoegd wordt.¹¹

5. Beroepbaarheid *ratione summae* van vonnissen van de vrederechter (art. 28 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 617 Ger.W.)

Artikel 28 van de Potpourri VI-wet verhoogt de drempel van appellabiliteit tegen vonnissen van de vrederechter van 1.860 EUR naar 2.000 EUR door aanpassing in die zin van artikel 617, eerste lid Ger.W.¹² De Memorie van Toelichting duidt dat deze wijziging een aanpassing van het bedrag in het licht van de historische inflatie beoogt. De vrederechter laten beslissen in laatste aanleg tot bedragen van 2.000 EUR heeft daarnaast een werklastvermindering tot gevolg voor de rechtbank van eerste aanleg, omdat men voor vorderingen tot 2.000 EUR geen beroepsinstantie meer zal kunnen aanspreken.

Inwerkingtreding en overgangsrecht m.b.t. art. 28 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 617 Ger.W.

De optrekking van de aanleggrens voor vonnissen van de vrederechter naar 2.000 EUR, treedt in werking op 1 september 2018¹³ en geldt volgens deze wet alleen voor vorderingen aanhangig gemaakt vanaf die datum.¹⁴

De wetgever maakt dus geen gebruik van de regel van overgangsrecht - op basis van artikel 3 Ger.W. - dat een nieuwe wet inzake de aanleggrens geldt voor beslissingen na de inwerkingtreding van de nieuwe wet uitgesproken.¹⁵

---

intresten vanaf 7 april 1977. De vrederechter riep ambtshalve zijn onbevoegdheid *ratione summae* in en verwees de zaak naar de arrondissementsrechtbank. De arrondissementsrechtbank verwees de zaak door naar de rechtbank van eerste aanleg. Op het moment dat de arrondissementsrechtbank uitspraak deed was de wet van 29 november 1979 houdende de wijziging van artikel 590, eerste lid Ger.W. in werking getreden. Middels deze wet werd de vrederechter *ratione summae* bevoegd om van het geschil kennis te nemen. Volgens het Hof van Cassatie diende de zaak bijgevolg terugverwezen te worden naar de vrederechter gelet op de onmiddellijke toepassing van de nieuwe wet inzake de bevoegdheid op hangende gedingen.

¹⁰ De vaste rechtspraak van het Hof van Cassatie over dit tijdstip van gedinginleiding is bekend (cf. Cass. 1 oktober 1990, *Arr.Cass.* 1990-91, 111, *JT* 1992, 475, noot J.-F. ROMAIN: "De zaak wordt bij de rechter aanhangig gemaakt vanaf de betekening van de dagvaarding voor zover zij op de algemene rol is ingeschreven voor de zitting die in de dagvaarding is aangegeven.").

¹¹ P. VANLERSBERGHE, "Art. 3 Ger.W.", *Comm.Ger.*, (november 1993), 14, nr. 14.

¹² De maatregel ontlokte in de voorbereidende fase al commentaar van de Hoge Raad voor de Justitie. De Hoge Raad voor de Justitie heeft vooral moeite met het gebrek aan empirische onderbouwing van deze ingreep in de rechtspleging (Advies van de Hoge Raad voor de Justitie bij het wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk wetboek, van het Burgerlijk wetboek en van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, *Parl. St. Kamer* 2017-18, nr. 54-2827/003).

¹³ Artikel 82 van de Potpourri VI-wet.

¹⁴ Artikel 80 van de Potpourri VI-wet.

¹⁵ G. CLOSSET-MARCHAL, *Code judiciaire : droit commun de la procédure et droit transitoire*, Brussel, Larcier, 2011, 174-175. De wetgever past dat gemeenrechtelijk overgangsrecht overigens ook niet toe op het gewijzigde artikel 1051 Ger.W. en artikel 1053 Ger.W.

6. Sanctie niet-inschrijving op de rol: ambtshalve schorsing van de rechtspleging (artt. 30 en 44 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 717 Ger.W. en art. 1060 Ger.W.)

Artikel 717 Ger.W. bepaalt: “*Indien de zaak niet ingeschreven is op de algemene rol voor de zitting die aangegeven is in de dagvaarding, is deze van gener waarde*”. Artikel 30 van de Potpourri VI-wet wijzigt de sanctie van artikel 717 Ger.W. in die zin dat de rechtspleging nu ambtshalve wordt opgeschort zolang de inschrijving op de rol niet correct is gebeurd.

Artikel 1060 Ger.W. luidt: “*De akte van hoger beroep heeft geen gevolg indien de eiser de zaak niet op de rol heeft laten inschrijven vóór de datum van verschijning die in de akte is vermeld*”. Artikel 44 van de Potpourri VI-wet vervangt de sanctie van artikel 1060 Ger.W., stellende dat de rechtspleging ambtshalve wordt geschorst indien de zaak niet op de rol is ingeschreven voor de datum van verschijning die in de akte is vermeld.

De sanctie van ambtshalve schorsing schaadt de belangen van de verwerende of de geïntimeerde partijen niet, aldus de Memorie van Toelichting, omdat de zaak eveneens door hen kan worden ingeschreven, ingeval zij zouden wensen dat de zaak die tegen hen is aangespannen onverwijld zou worden behandeld.

7. Elektronisch neergelegde conclusies moeten niet ondertekend worden (art. 31 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 743 Ger.W.)

Artikel 31 van de Potpourri VI-wet brengt een wijziging aan in artikel 743, derde lid Ger.W. omdat, zo stelt de Memorie van Toelichting, het neerleggen van conclusies via elektronische weg in de praktijk nog te vaak wordt bemoeilijkt doordat sommige burgerlijke rechters eisen dat onder de neergelegde conclusies steeds een fysieke, handgeschreven handtekening dient te worden geplaatst.

Artikel 31 van de Potpourri VI-wet preciseert dat enkel conclusies die *niet* zijn neergelegd via het in artikel 32*ter* Ger.W. bedoelde informaticasysteem (momenteel e-Deposit) moeten worden ondertekend door de partijen of hun raadsman. Conclusies die *wel* via het genoemde informaticasysteem (dus op elektronische wijze) worden neergelegd, moeten niet ondertekend worden. Luidens de Memorie van Toelichting bewijst de neerlegger zijn identiteit evenals zijn bedoeling om de rechtshandeling te stellen door het gebruik van het informaticasysteem.

8. Kennisgeving niet ondertekend afschrift binnen vijf dagen na uitspraak, zowel in burgerlijke als in strafzaken (art. 32 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 792 Ger.W.)

Art 32 van de Potpourri VI-wet wijzigt artikel 792 Ger.W. Zowel in burgerlijke als in strafzaken geeft de griffier, binnen vijf dagen te rekenen van de uitspraak van de beslissing, bij gewone brief kennis van een niet ondertekend afschrift van de beslissing aan elke partij of, in voorkomend geval, aan haar advocaat. Volgens de Memorie van Toelichting is de ingekorte mededelingstermijn gemakkelijk haalbaar door de elektronische mededeling aan advocaten (*cf.* artikel 32*ter* Ger.W. *juncto* artikel 46/1 Ger.W.).

Aan de kennisgeving van een beslissing overeenkomstig artikel 792 Ger.W. is geen enkel rechtsgevolg verbonden. Die kennisgeving doet geen termijn lopen om een rechtsmiddel aan te wenden.

De algemene notie “beslissing” is bedoeld om elke rechterlijke beslissing te omvatten (vonnissen, arresten, beschikkingen, bevelschriften, enz.).

Inwerkingtreding en overgangsrecht m.b.t. art. 32 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 792 Ger.W.

Artikel 32 van de Potpourri VI-wet treedt in werking op de door de Koning bepaalde datum, en uiterlijk op 31 december 2019.

9. De procedure van verbetering van beslissingen (artt. 34, 35, 37 en 46 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 794 Ger.W., art. 794/1 Ger.W., art. 797 Ger.W. en art. 1138 Ger.W.)

In de Potpourri VI-wet stelt de wetgever de werking van de procedure van verbetering in de artikelen 794 e.v. Ger.W. scherp.¹⁶

Artikel 34 van de Potpourri VI-wet verruimt de werkingssfeer van artikel 794 Ger.W. De verbetering van een beslissing wordt niet langer beperkt tot de “materiële verschrijvingen en omissies”. Voortaan kunnen worden verbeterd: elke kennelijke rekenfout of verschrijving of ander kennelijke leemte dan het in artikel 794/1 Ger.W. bedoelde verzuim uitspraak te doen over een punt van de vordering (met name het achterwege laten van de vermeldingen die zijn opgesomd in artikel 780, eerste lid, 1°, 2°, 4° en 5° Ger.W. en de ontstentenis van de ondertekening voorgeschreven in artikel 782 Ger.W.) en voorts de niet-naleving van de bepalingen van de Taalwet Gerechtszaken die zijn voorgeschreven op straffe van nietigheid.

De bedoeling is dat ook een rechterlijke beslissing kan worden verbeterd wanneer die een tekortkoming vertoont ten gevolge van een vergissing die met de nietigheid van de beslissing wordt gestraft, met inbegrip van de nietigheden waarin de Taalwet Gerechtszaken voorziet. De Potpourri VI-wet strekt ertoe de nietigheidssanctie die tot nu toe op die tekortkomingen staat, *de facto* te schrappen. De verbetering kan immers te allen tijde geschieden, ofwel ambtshalve, ofwel op verzoek van een partij. De verbetering kan tot stand worden gebracht door de rechter die de beslissing heeft gewezen, door de beslagrechter of door de rechter die is gevat is door een beroep tegen de beslissing. Vanzelfsprekend kan de verbetering enkel betrekking hebben op de ontbrekende vermelding van een gegeven of vormvereiste dat in de beslissing moest staan, maar niet op de vervulling van de vormvereiste zelf.

Artikel 34 van de Potpourri VI-wet vervangt tevens het tweede lid van artikel 794 Ger.W. Het tweede lid preciseert waarop de rechter zich kan steunen om de verbetering te rechtvaardigen. De

---

¹⁶ In dit kader brengt de Potpourri VI-wet tevens enkele taalkundige verbeteringen aan, zo stelt de Memorie van Toelichting: met name artikel 33 van de Potpourri VI-wet (dat het opschrift van afdeling IX van het vierde deel, boek II, titel II, hoofdstuk II van het Gerechtelijk Wetboek aanpast), artikel 36 van de Potpourri VI-wet (dat betrekking heeft op artikel 795 Ger.W.), artikel 38 van de Potpourri VI-wet (aangaande artikel 799 Ger.W.) en artikel 39 van de Potpourri VI-wet (met betrekking tot artikel 800 Ger.W.).

aanduiding dat de verbetering “steun [zou kunnen vinden] in de wet” betekent dat de rechter zijn beslissing kan verbeteren wanneer hij vaststelt dat ze volgens de wet een “kennelijke leemte” bevat. Dat wil zeggen dat een vermelding die op straffe van nietigheid is voorgeschreven, vergeten is. Ook daardoor krijgt het verbeteren van rechterlijke beslissingen een aanzienlijk ruimere werkingssfeer, in vergelijking met de huidige tekst.

Het door artikel 34 van de Potpourri VI-wet gewijzigde artikel 794 Ger.W. maakt overigens geen melding van de beperking die tot nu toe duidelijk geldt voor de reikwijdte van een verbeteringsbeslissing. Deze beperking bestaat er thans in dat de rechten vastgelegd in de te verbeteren beslissing door de verbetering niet mogen worden verruimd, beperkt of gewijzigd.

Artikel 35 van de Potpourri VI-wet wijzigt artikel 794/1 Ger.W. Het verzuim uitspraak te doen over een punt van de vordering mag uitsluitend hersteld worden door de rechter die de beslissing heeft gewezen. De Memorie van Toelichting geeft als voorbeelden van vergeten punten van de vordering: een tegenvordering, een bijkomend punt van de vordering zoals het onderling aandeel in de aansprakelijkheid, een vordering tot toekenning van interest of een vordering in vrijwaring. Bij het herstellen van dergelijk verzuim zich over een punt van de vordering uit te spreken, mag de rechter geen afbreuk doen aan de definitieve beslissingen die hij reeds gewezen heeft en waarbij hij zijn rechtsmacht uitgeput heeft over de andere geschilpunten die aan hem voorgelegd waren. De termijn van één jaar voor het indienen van een dergelijk verzoek wordt nu op straffe van verval voorgeschreven.

Artikel 37 van de Potpourri VI-wet vult artikel 797 Ger.W. aan. Het is de bedoeling om een einde te maken aan de openstelling van rechtsmiddelen (hoger beroep en cassatieberoep) wanneer de grief louter bestaat in de aangifte van een vormelijke nietigheid die een weerslag heeft op de beslissing. Zulks kan beter, sneller en goedkoper worden hersteld via het stelsel tot verbetering van materiële verschrijvingen zoals bedoeld in artikel 794 e.v. Ger.W.

De Potpourri VI-wet verruimt de mogelijkheid om een verzuim te herstellen in de aanleg waar deze werd begaan. Artikel 46 van de Potpourri VI-wet beperkt in lijn daarmee artikel 1138, 3° Ger.W. en sluit een cassatieberoep uit dat uitsluitend het herstel van dat verzuim beoogt.

Inwerkingtreding en overgangsrecht m.b.t. art. 46 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 1138 Ger.W.

Artikel 46 van de Potpourri VI-wet is enkel van toepassing op de vorderingen die aanhangig worden gemaakt vanaf hun inwerkingtreding.

10. Herstelmechanisme onregelmatige akte (art. 40 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 861 Ger.W.)

Met artikel 40 van de Potpourri VI-wet dat artikel 861 Ger.W. wijzigt, biedt de wetgever aan de rechter een concrete herstelmogelijkheid met het doel de nietigverklaring van proceshandelingen te vermijden.

De loutere vaststelling van het bestaan van belangenschade volstaat niet langer om (steeds) tot nietigverklaring over te gaan. Artikel 40 van de Potpourri VI-wet voert uitdrukkelijk een

herstelbaarheid in. De vaststelling van het bestaan van een belangenschade in hoofde van de partij die de exceptie opwerpt, is geen eindpunt wanneer de aangebrachte schade herstelbaar is.

De rechter spreekt in dergelijk geval niet langer de nietigheid uit maar moet -gelet op de vastgestelde belangenschade- concrete en op maat gesneden herstelmaatregelen voorschrijven. De partij, aan wiens tekortkoming de belangenschade valt toe te rekenen, moet deze herstelmaatregelen binnen het door de rechter uitgezette tijdstraject uitvoeren. Indien dat niet of niet tijdig gebeurt, wordt alsnog de nietigheid uitgesproken. De partij aan wie de onregelmatigheid wordt toegeschreven, moet instaan voor de daaraan verbonden kosten (zelfs indien deze partij wat de grond van de zaak betreft in het gelijk zou worden gesteld).

11. Versoepeling mogelijkheid om in hoger beroep alsnog partijen te betrekken (artt. 41 en 42 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 1051 Ger.W. en art. 1053 Ger.W.)

Artikel 41 van de Potpourri VI-wet bevestigt het bestaan van "*l'appel provoqué*" (het door een ander hoger beroep uitgelokt hoger beroep) en de termijn waarbinnen dit moet worden ingesteld. In artikel 1051 Ger.W. over de termijn voor de aantekening van hoger beroep wordt namelijk volgende passage ingevoegd: "*Evenwel, wanneer het hoger beroep slechts tegen bepaalde partijen is gericht, beschikken die partijen over een nieuwe termijn van dezelfde duur om hoger beroep aan te tekenen tegen de andere partijen. Die nieuwe termijn begint te lopen vanaf de dag van de betekening of, naargelang het geval, de kennisgeving van de eerste akte van hoger beroep*".

Daarnaast wijzigt artikel 42 van de Potpourri VI-wet artikel 1053, tweede lid Ger.W. In artikel 1053 Ger.W. over het onsplitsbaar geding in hoger beroep worden de woorden "*binnen de gewone termijn van hoger beroep en*" opgeheven. De Memorie van Toelichting verduidelijkt dat de wetgever de procedurele gelijkstelling van de "andere partijen" met de gedaagden in hoger beroep nauwelijks te rechtvaardigen acht. De vereiste om de tegenpartij in hoger beroep te dagen binnen de termijnen van hoger beroep wordt niet van toepassing verklaard wanneer wordt beoogd een niet in het beroep komende, niet in beroep gedagvaarde of niet opgeroepen medebelanghebbende in de zaak te betrekken.

Inwerkingtreding en overgangsrecht m.b.t. artt. 41 en 42 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 1051 Ger.W. en art. 1053 Ger.W.

Artikel 41 van de Potpourri VI-wet en artikel 42 van de Potpourri VI-wet zijn enkel van toepassing op de vorderingen die aanhangig worden gemaakt vanaf hun inwerkingtreding.

12. Incidenteel beroep moet voortaan ingesteld worden in eerste beroepsconclusie (art. 43 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 1054 Ger.W.)

De wetgever haalt middels artikel 43 van de Potpourri VI-wet, dat artikel 1054 Ger.W. wijzigt, de teugels aan voor de uitoefening van het rechtsmiddel van incidenteel beroep. De bestaande mogelijkheid voor de gedaagde in hoger beroep om dit incidenteel beroep "te allen tijde" in te stellen, wordt opgeheven. Om de ingereedheidbrenging van de zaak optimaal te laten verlopen, acht de wetgever het noodzakelijk, zo valt te lezen in de Memorie van Toelichting, dat een incidenteel beroep wordt ingesteld in de eerste conclusie die door de gedaagde in hoger beroep wordt genomen

(ongeacht of het om een hoofdberoep dan wel om een incidenteel beroep gaat) na het hoofdberoep of incidenteel beroep dat tegen hem is ingesteld.

Tot op heden kon de gedaagde in hoger beroep in elke fase van de beroepsprocedure een incidenteel beroep instellen. Blijkbaar beoogt de wetgever met die bepaling een verdere concentratie van het geding en bijbehorende handhaving van het recht van verdediging van de tegenpartij, zodat discussies over de deloyale uitoefening van het incidenteel beroep worden vermeden.

De OVB waarschuwt ervoor dat de wijziging ten aanzien van het vigerende recht aanzienlijk is. Zo heeft de Raad van State het in zijn advies over een "*inperking van de procedurele rechten van de partijen zonder dat de reden daarvoor duidelijk blijkt*".¹⁷

Inwerkingtreding en overgangsrecht m.b.t. art. 43 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 1054 Ger.W.

De Potpourri VI-wet zelf voorziet hier geen bijzondere regel van overgangsrecht, zodat gebruik moet worden gemaakt van artikel 3 Ger.W. Uit die bepaling volgt dat de regel die geldt op de datum van de uitspraak bepaalt of de uitspraak vatbaar is voor een rechtsmiddel en, zo ja, binnen welke termijn het moet worden uitgeoefend.¹⁸ Omdat de nieuwe wet de termijn voor uitoefening van het rechtsmiddel van incidenteel beroep beperkt, geldt de nieuwe regeling alleen voor incidenteel beroep tegen uitspraken gewezen vanaf 9 juni 2018 (praktisch gezien dus maandag 11 juni 2018).

13. Opheffing artikel 1070 Ger.W. (art. 45 Potpourri VI-wet tot opheffing van art. 1070 Ger.W.)

Artikel 45 van de Potpourri VI-wet heft artikel 1070 Ger.W. op. Volgens de Memorie van Toelichting wordt met de opheffing van artikel 1070 Ger.W. een dwaze, verouderde en tijdrovende bepaling opgeheven.

Artikel 1070 Ger.W. bepaalt dat de rechtbank van eerste aanleg, in voorkomend geval, de rechtbank van koophandel, die zitting houdt in tweede aanleg, beslist over de zaak zelf en daartegen hoger beroep openstaat indien het geschil tot haar bevoegdheid behoorde. Artikel 1070 Ger.W. bevestigt dus de algemene regel van de devolutieve werking. De bevoegde rechter in hoger beroep (*in casu* de rechtbank van eerste aanleg of de rechtbank van koophandel) doet uitspraak over de zaak zelf.

Artikel 1070 Ger.W. bevat een uitzondering op de regel dat de appelrechter in principe in laatste aanleg uitspraak doet. Als het geschil behoorde tot de bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg of de rechtbank van koophandel, die zitting houden in tweede aanleg, dan staat tegen de beslissing van deze rechtbank van eerste aanleg of de rechtbank van koophandel nog hoger beroep open. Artikel 1070 Ger.W. kan enkel toepassing vinden indien de vrederechter of de politierechtbank zich ten onrechte bevoegd verklaarde en de rechtbank van eerste aanleg of de rechtbank van koophandel bevoegd was om in eerste aanleg kennis te nemen van de zaak.

---

¹⁷ Advies van de Raad van State nr. 61.938/1V-2V-2-VR van 26 september 2017, *Parl. St.* Kamer 2017-18, nr 54-2827/001, 82.

¹⁸ Cass. 4 april 2017, nr. P.16.0351.N, www.cass.be; Cass. 31 oktober 2007, *Arr.Cass.* 2007, 2075; Cass. 6 oktober 1999, *Arr.Cass.* 1999, 1227; Cass. 30 juni 1998, *Arr.Cass.* 1998, 780; Cass. 10 juni 1998, *Arr.Cass.* 1998, 667; Cass. 24 januari 1983, *Arr.Cass.* 1982-83, 686 en verwijzingen sub noot 1 aldaar; Cass. 27 oktober 1977, *Arr.Cass.* 1978, 266; Cass. 10 februari 1972, *Arr.Cass.* 1972, 536.

Overeenkomstig artikel 1070 Ger.W. kan hoger beroep ingesteld worden tegen het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg of van de rechtbank van koophandel, die in tweede aanleg zitting hield, indien de zaak tot de bevoegdheid van deze rechtbank behoort. Dat hoger beroep kan gericht worden tegen de beslissing van de rechtbank van eerste aanleg of de rechtbank van koophandel inzake de bevoegdheid alsook tegen de beslissingen over de grond van de zaak. *De facto* leidt artikel 1070 Ger.W. ertoe dat partijen over drie aanleggen beschikken.¹⁹

14. Wijzigingen aangaande EOT (artt. 29 en 47 t.e.m. 54 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 628 Ger.W., art. 1287 Ger.W., art. 1288 Ger.W., art. 1288bis Ger.W., art. 1289 Ger.W., art. 1289ter Ger.W., art. 1290 Ger.W., art. 1292 Ger.W. en art. 1297 Ger.W.)

Artikel 29 van de Potpourri VI-wet vult artikel 628, eerste lid, 1 Ger.W. aan.

Artikel 47 van de Potpourri VI-wet wijzigt artikel 1287, eerste lid Ger.W. teneinde deze bepaling tekstueel te verduidelijken, alsook artikel 1287, derde lid Ger.W. om duidelijkheid te scheppen over de termijn waarbinnen men moet aangeven welke rechten bedoeld in de artikelen 745bis en 915bis van het Burgerlijk Wetboek men zal uitoefenen voor het geval een van de echtgenoten zou overlijden tijdens de procedure EOT.

Door artikel 48 van de Potpourri VI-wet wordt artikel 1288, eerste lid Ger.W. gewijzigd in die zin dat het element “proeftijd” wordt geschrapt in artikel 1288, eerste lid, 2° en 4° Ger.W. Het begrip “proeftijd” gold voordien wanneer verscheidene verschijningen van de echtgenoten noodzakelijk waren die werden beschouwd als een test om te zien of de echtgenoten de doorgedreven wil koesterden om uit de echt te scheiden via EOT. Nu evenwel de procedure volledig schriftelijk is en vereenvoudigd en ingekort wordt, is het concept “proeftijd” achterhaald. Om die reden is ook de verplichting in artikel 1288, eerste lid, 1° Ger.W. om de verblijfplaats van de echtgenoten te bepalen tijdens de proeftijd opgeheven. Om redenen van rechtszekerheid wordt in artikel 1288, eerste lid, 4° Ger.W. uitdrukkelijk opgenomen dat het noodzakelijk is in de aan een EOT voorafgaande overeenkomsten te vermelden of de partijen voorzien in, dan wel verzaken aan een uitkering tot onderhoud tijdens de procedure of na de echtscheiding.

Artikel 49 van de Potpourri VI-wet wijzigt artikel 1288bis, §1, tweede lid Ger.W. en schrapt de mogelijkheid voor de echtgenoten om een familierechtbank naar keuze te kiezen. De wetgever wenst daarmee elke verwarring te doen verdwijnen over de bevoegdheid *ratione territoriae* van de familierechtbank in geval van een EOT. Ook beoogt de wetgever de ongelijke behandeling te doen verdwijnen tussen de procedure EOT en de procedure EOO waar artikel 628, 1° Ger.W. de territoriale bevoegdheid van de familierechtbank bepaalt (*i.e.*, de familierechtbank van de laatste echtelijke verblijfplaats of van de woonplaats van de verweerder). De territoriale bevoegdheid van de familierechtbank is bij een EOO zodoende gebaseerd op wettelijke criteria daar waar bij een EOT de echtgenoten vrij kunnen kiezen met een onevenredige belasting van bepaalde familierechtbanken tot gevolg. Bijgevolg zijn voortaan de wettelijke territoriale criteria van toepassing die overeenkomen met de reeds bestaande bevoegdheidsregels (*i.e.*, artikel 628 Ger.W. en artikel 629bis Ger.W.).

---

¹⁹ B. VANLERBERGHE, “Art. 1068 Ger.W.”, *Comm.Ger.*, (juli 2012), nr. 49-51.

Middels artikel 50 van de Potpourri VI-wet wordt artikel 1289 Ger.W. aangepast. De Potpourri VI-wet schaft de persoonlijke verschijning van de echtgenoten die nog geen 6 maanden feitelijk gescheiden leven af. Bij elk verzoek tot EOT verloopt de procedure voortaan schriftelijk ongeacht de duur van de feitelijke scheiding (nieuw artikel 1289, §1 Ger.W.). Dat neemt niet weg dat de familierechtbank nog steeds de persoonlijke verschijning kan bevelen zonder dat daarvoor uitzonderlijke omstandigheden vereist zijn, op vraag van de procureur des konings of van een van de partijen of ambtshalve. De aanwezigheid van uitzonderlijke omstandigheden is wel vereist opdat de familierechtbank een of beide echtgenoten kan machtigen om zich te laten vertegenwoordigen door een advocaat of notaris (nieuw artikel 1289, § 2 Ger.W.). Verschijnen de partijen of een van hen niet in persoon of via vertegenwoordiging op de dag door de rechter bepaald, dan verwijst de rechter de zaak naar de algemene rol (nieuw artikel 1289, § 3 Ger.W.). Al te veel procedures tot EOT blijven immers op de rol ingeschreven omdat de partijen geen wijzigingsclausule indienen om de voorafgaande overeenkomsten te veranderen na advies van de procureur des konings of een verzoek van de rechtbank. Verder wordt in de nieuwe § 4 van artikel 1289 Ger.W. uitdrukkelijk bepaald vanaf wanneer de termijn van artikel 770 Ger.W. voor de uitspraak van het vonnis van echtscheiding door onderlinge toestemming ingaat. Aangezien het advies van de procureur des konings facultatief is, moet de familierechtbank in de mogelijkheid worden gesteld om zo snel als mogelijk een vonnis te vellen wanneer de procureur des konings meedeelt geen advies te zullen verlenen of wanneer de termijn tot indiening van het advies verstreken is.

Artikel 51 van de Potpourri VI-wet wijzigt artikel 1289ter, eerste lid Ger.W. zodat voortaan het schriftelijk advies van de procureur des konings over de vormvereisten, de toelaatbaarheid van de echtscheiding en over de inhoud van de overeenkomst tussen de echtgenoten m.b.t. de minderjarige kinderen, facultatief is. Zodoende wordt deze bepaling in overeenstemming gebracht met de Potpourri I-wet waar het openbaar ministerie voortaan de mogelijkheid, en niet langer de plicht heeft, om advies uit te brengen wanneer hij van een zaak in kennis wordt gesteld behoudens de bij wet bepaalde uitzonderingen. Het tweede lid van artikel 1289ter Ger.W. wordt gewijzigd omdat rekening moet worden gehouden met het feit dat de persoonlijke verschijning van de partijen niet in elk geval zal plaatsvinden. Hiermee moet rekening worden gehouden bij het bepalen van de termijn waarbinnen de procureur des konings zijn advies moet uitbrengen. Er worden tevens twee nieuwe leden toegevoegd aan artikel 1289ter Ger.W. Zo worden voortaan gevolgen verbonden aan een laattijdig advies van het openbaar ministerie om redenen van rechtszekerheid. Wordt het schriftelijk advies van het openbaar ministerie niet binnen de door de wet vooropgestelde termijn uitgebracht, dan wordt het geacht gunstig te zijn (nieuw vijfde lid van artikel 1289ter Ger.W.). Overeenkomstig het nieuwe vierde lid van artikel 1289ter Ger.W. kan het openbaar ministerie de rechter verwittigen dat het geen advies zal uitbrengen zodat de rechter sneller het vonnis kan wijzen.

Artikel 52 van de Potpourri VI-wet past artikel 1290 Ger.W. in de leden 1 en 5 aan aan het feit dat de verschijning van de echtgenoten voortaan niet in elk geval zal plaatsvinden, wat de omstandigheden wijzigt waarin de rechter de handelingen van artikel 1290 Ger.W. kan stellen.

Overeenkomstig artikel 1292 Ger.W. moet de griffier een omstandig proces-verbaal opmaken van al wat gezegd en gedaan is ter uitvoering van artikel 1289, §2, 3 en artikel 1291 Ger.W. De overgelegde stukken blijven gevoegd bij het proces-verbaal. Hij verzendt een eensluidend verklaard afschrift van het proces-verbaal van de verschijning aan de procureur des konings binnen vijftien dagen. Artikel 53 van de Potpourri VI-wet past zodoende de nieuwe bepaling aan aan het nieuwe artikel 1289 Ger.W.

Artikel 54 van de Potpourri VI-wet beoogt de tekst van artikel 1297 Ger.W. af te stemmen op het feit dat het advies van het openbaar ministerie sinds de Potpourri I-wet een mogelijkheid is en geen verplichting, wanneer de zaak wordt meegedeeld.

Inwerkingtreding en overgangsrecht m.b.t. artt. 29, 47 en 49 t.e.m. 53 Potpourri VI-wet tot wijziging van art. 628 Ger.W. art. 1287 Ger.W., art. 1288*bis* Ger.W., art. 1289 Ger.W., art. 1289*ter* Ger.W., art. 1290 Ger.W. en art. 1292 Ger.W.

Artikel 29 en artikelen 49 tot 53 van de Potpourri VI-wet treden in werking op 1 september 2018.²⁰ Artikelen 47 tot 53 van de Potpourri VI-wet zijn enkel van toepassing op de vorderingen die aanhangig worden gemaakt vanaf hun inwerkingtreding.²¹

---

²⁰ Artikel 82 van de Potpourri VI-wet. Artikel 47, artikel 48 en artikel 54 van de Potpourri VI-wet treden in werking de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad

²¹ Artikel 80 van de Potpourri VI-wet.